

[Ogled sporočila v brskalniku](#)

**V Tehniškem muzeju Slovenije so Mednarodni muzejski dan
obeležili z odprtjem razstave
*"Vsak milimeter šteje: geodezija na Slovenskem skozi čas"***

Depoji državnih muzejev v Pivki, 18. maj–18. december 2022

Pivka – Na Mednarodni muzejski dan, **18. maja**, so v **Depojih državnih muzejev** v Pivki **odprli razstavo "Vsak milimeter šteje: geodezija na Slovenskem skozi čas"**, ki prikazuje **razvoj geodezije** pri nas in pojasnjuje številne z geodezijo in **kartografijo** povezane pojme. Razstava bo na ogled do **18. decembra 2022**.

Mag. Janez Slak predstavlja razstavne eksponate.

Foto: Irena Uršič

Geodezija je veda, ki se ukvarja z merjenjem in predstavitvijo Zemlje in njenega površja na načrtih in kartah. Nepogrešljiva je pri tehničnih delih, kot so zakoličevanje stavb, trasiranje cest in železnic, urbanizaciji in upravljanju prostora itd.

Zbrane je najprej pozdravila direktorica Tehniškega muzeja Slovenije dr. **Barbara Juršič**, ki je poudarila, da je geodetska zbirka TMS ena od pomembnejših zbirk, ki jih hrani muzej. Prikazuje razvoj geodezije na Slovenskem od Avstro-Ogrske naprej, sega pa še dlje v zgodovino, saj priča tudi o delu **Janeza Vajkarda Valvasorja**, ki je povezano s tem področjem in je svojevrstna zanimivost.

Dr. Barbara Juršič, direktorica Tehniškega muzeja Slovenije

Foto: Irena Uršič

Ko je leta 2021 Tehniški muzej Slovenije zbirko preselil z gradu, se je pri snovanju pričujoče razstave povezal z **Geodetsko upravo Republike Slovenije** in **Zvezo geodetov Slovenije**, k sodelovanju pa so povabili še **Oddelek za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani (FGG)**. Dr. Juršič je še povedala, da je namen razstave med drugim prikazati **pomen uporabe geodezije v praksi**, tudi v današnjem času, za boljše razumevanje geodezije in strokovnega izrazja pa so oblikovali tudi **pojmovnik oziroma glosarček**, ki bo z zanimivimi ilustracijami nagovoril oblikovalce.

Valvasor je bil med drugim tudi pomemben **topograf in kartograf**, ki je že v **17. stoletju proučeval in upodabljal slovensko ozemlje** na topografskih slikah in kartah. V njegovem času na Kranjskem ni bilo tiskarskega podjetja, ki bi moglo pripraviti slikovno gradivo za topografska dela, zato je **grafično delavnico, bakroreznico in tiskarno ustanovil kar sam**, kakovost izdelkov pa je bila na evropski ravni. Ravno zaradi Valvasorja je bila prvotna geodetska zbirka, ki jo je že leta **1987** ob sodelovanju TMS in geodetskih ustanov **zasnovala in postavila Zveza geodetov Slovenije**, predstavljena na gradu Bogenšperk, kjer je Valvasor od leta 1672 živel.

Z leve proti desni: sekretarka na Direktoratu za kulturno dediščino Ministrstva za kulturo **Vida Koporc Sedej**, vodja projekta mag. **Martina Orehovec**, generalni direktor Geodetske uprave RS **Tomaž Petek** in direktorica TMS dr. **Barbara Juršič**.

Foto: Aleksander Šenekar

Po besedah generalnega direktorja Geodetske uprave RS **Tomaža Petka** je pričujoča razstava **rezultat večletne skrbi** za geodetsko dediščino, za kar so zaslužni tudi strokovnjaki Oddelka za geodezijo FGG in Zveze geodetov Slovenije. Poudaril je, da **skrb za dediščino vodi tudi k napredku**, stroka, ki ne poskrbi za preteklost, pa nima prihodnosti. Zato se **stroka nenehno prilagaja izzivom sodobne družbe in napredku tehnologije** ter zahtevam uporabnikov, v tem primeru geodetskih storitev. Petek je še izrazil upanje, da bo razstava v prihodnosti dobila ustrezno mesto v prostorih TMS.

Odprtje so pospremili z demonstracijo geodetskih instrumentov.

Foto: Irena Uršič

Predstavniki delovne skupine mag. **Janez Slak** je povedal, da razstava na 28. panojih prikazuje zgodovino geodezije na Slovenskem in njene **glavne razvojne mejnike**, sprehodi se skozi osnove zemljemerstva, razvoj **kartografije** in **zemljiškega katastra** ter geodezijo v praksi, kot so **inženirska geodezija**, geodetska stroka v **kmetijstvu, ekologiji, kulturi**, geodetska stroka pri zagotavljanju **suverenosti države** ... Poudaril je še, da želijo z razstavo geodetsko stroko predstaviti **širši javnosti**, poleg omenjenih vsebin na panojih pa si bodo obiskovalci lahko ogledali tudi geodetsko **orodje** in razvoj **instrumentarija** v obdobju izpred 150 let do današnjih dni.

Po predstavitvi je sekretarka na Direktoratu za kulturno dediščino Ministrstva za kulturo **Vida Koporc Sedej** razstava odprla in jo predala obiskovalcem, ob tem pa izrazila zadovoljstvo, da se ta pomembni del slovenske dediščine za javnost odpira prav na Mednarodni muzejski dan. Poudarila je, da je **selitev zbirke na novo lokacijo** - zaradi spremembe programskih vsebin gradu Bogenšperk -, predstavljala **velik izziv**, kako zbirko posodobiti in nadgraditi. **Nova postavitve** je kreativna in **temelji na konceptu mobilnosti**, ki je danes trend in omogoča migracije in gostovanja zbirk med muzeji, s tem pa **večjo popularizacijo dediščine**.

Foto: Irena Uršič

Poleg **panojev, geodetskih instrumentov** in **drugih muzejskih predmetov**, razstava vključuje tudi **multimedijske prikaze** in **3D-interaktivno predstavitev vsebin**, odprtje pa so pospremili tudi z demonstracijami geodetskih inštrumentov v živo. Geodet **Tomaž Šuštar** iz delovne skupine je demonstriral delovanje **elektronskega tahimetra**, ki se uporablja za merjenje razdalj, mag. Janez Slak pa je pokazal, kako deluje klasični **Zeissov teodolit** na stativu, ki ga geodeti uporabljajo na terenu za izmero kotov.

Foto: Aleksander Šenekar

Več fotografij

Dodatne informacije:

Urša Vodopivec

stiki z javnostjo

ursa.vodopivec@tms.si

031 336 823